

DUK dėl 65 straipsnio

Kaip tarpvalstybinis bendradarbiavimas vyksta pagal BDAR?

BDAR reikalaujama, kad EEE priežiūros institucijos (PI) glaudžiai bendradarbiautų siekdamas užtikrinti nuoseklų BDAR taikymą ir fizinių asmenų duomenų apsaugos teisių apsaugą visoje EEE. Viena iš jų užduočių – koordinuoti sprendimų priėmimą tarpvalstybinio duomenų tvarkymo atvejais.

Pagal vadinamąjį vieno langelio mechanizmą (BDAR 60 straipsnis), taikomą tarpvalstybinio duomenų tvarkymo atvejais, vadovaujanti priežiūros institucija (VPI) atlieka pagrindinę duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo informavimo punkto funkciją tam tikro duomenų tvarkymo atveju, o susijusios priežiūros institucijos (SPI) atlieka pagrindinę duomenų subjektų informavimo punkto funkciją jos valstybės narės teritorijoje. VPI yra institucija, atsakinga už vadovavimą bendradarbiavimo procesui. Ji keičiasi svarbia informacija su SPI, atlieka tyrimus ir parengia su byla susijusio sprendimo projektą, taip pat turi bendradarbiauti su kitomis SPI, kad būtų rastas konsensusas dėl šio sprendimo projekto.

Parengus sprendimo projektą, su VPI konsultuojasi su SPI, kurios per keturias savaites gali pareikšti savo tinkamus ir pagrįstus prieštaravimus dėl sprendimo projekto (BDAR 60 straipsnio 4 dalis).

Jei nė viena susijusi priežiūros institucija neprieštarauja, VPI gali priimti šį sprendimą.

Jei bent viena susijusi priežiūros institucija nesutinka su sprendimo projektu, ji gali pareikšti tinkamus ir pagrįstus prieštaravimus, kaip minėta pirmiau. Jeigu VPI ketina atsižvelgti į prieštaravimą (-us), ji pateikia visoms SPI peržiūrėta sprendimo projektą. Po to SPI suteikiamas dviejų savaičių laikotarpis (BDAR 60 str. 5 dalis) susijusiems ir pagrįstiems prieštaravimams dėl persvarstyto sprendimo projekto pareikšti.

Jeigu VPI neketina atsižvelgti į prieštaravimą (-us) ir dėl to kyla ginčas dėl sprendimo projekto arba peržiūrėto sprendimo projekto ir negalima rasti konsensuso, naudojamos nuoseklumo užtikrinimo mechanizmu. Tai reiškia, kad VPI privalo perduoti atvejį nagrinėti Europos duomenų apsaugos valdybai (EDAV).

Tada EDAV atliks ginčų sprendimo įstaigos funkciją ir per mėnesį nuo atvejo perdavimo dviejų trečdalių balsų dauguma priims sprendimą, kuris bus privalomas VPI ir SPI (BDAR 65 straipsnis). Dėl atvejo sudėtingumo tas laikotarpis prireikus gali būti pratęstas dar mėnesiui. Kai EDAV nepavyksta priimti sprendimo per minėtą laikotarpį dviejų trečdalių balsų dauguma, sprendimas turėtų būti priimtas paprasta balsų dauguma. Jei EDAV narių balsai pasidalija po lygiai, sprendimą lemia jos pirmininko balsas.

VPI, o kai kuriais atvejais ir susijusi priežiūros institucija, kuriai buvo pateiktas skundas ir kurios sprendimas bus skirtas skundo pateikėjui, savo galutinį sprendimą privalo priimti remdamasi EDAV sprendimu, kuris bus skirtas duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui ir, kai tinkama, skundo pateikėjui.

Kas gali naudotis ginčų sprendimo mechanizmu?

Kai tarp priežiūros institucijų kyla ginčas taikant vieno langelio procedūrą, turi būti pradėtas taikyti ginčų sprendimo mechanizmas. VPI privalo pradėti šį procesą, jei ji neplanuoja atsižvelgti į tinkamus ir pagrįstus SPI prieštaravimus arba mano, kad prieštaravimas nėra pagrįstas ar tinkamas.

Išskyrus vieno langelio mechanizmą, jei PI neprašo nuomonės dėl sprendimo projekto pagal BDAR 64 straipsnį arba nesilaiko EDAV nuomonės, bet kuri priežiūros institucija ir Europos Komisija gali pradėti procedūrą pagal 65 straipsnį.

Atvejis buvo pateiktas nagrinėti EDAV pagal BDAR 65 straipsnį – kas bus toliau?

Pateikus atvejį nagrinėti EDAV, ji turės per vieną mėnesį priimti sprendimą. Atsižvelgiant į atvejo sudėtingumą, šis laikotarpis gali būti pratęstas dar vienam mėnesiui. Per šį laikotarpį dviejų trečdalių balsų dauguma turi būti priimtas privalomas sprendimas.

Jei EDAV nepavyko priimti sprendimo per šį laikotarpį, ji sprendimą priima per dvi savaites nuo antrojo mėnesio pabaigos. Šiuo pastaruoju atveju sprendimas priimamas paprasta balsų dauguma.

Jei EDAV narių balsai pasidalija po lygiai, sprendimą lemia jos pirmininko balsas.

Šiuo laikotarpiu vieno langelio procedūra dar nebaigta ir susijusios priežiūros institucijos negali priimti sprendimo dėl EDAV perduoto atvejo.

Kam skirti sprendimai?

Visi pagal ginčų sprendimo mechanizmą priimti sprendimai yra skirti nacionalinėms priežiūros institucijoms. EDAV sprendimas joms yra privalomas.

Kas vyksta toliau?

EDAV priėmus sprendimą, jos pirmininkas nepagrįstai nedelsdamas praneša apie sprendimą atitinkamoms nacionalinėms priežiūros institucijoms.

Kiek tai susiję su vieno langelio procedūromis, VPI arba SPI, kurioms buvo pateiktas skundas, savo galutinį sprendimą privalo priimti remdamasi EDAV sprendimu, kuris bus skirtas duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui ir, kai tinkama, skundo pateikėjui. Tai padaroma nepagrįstai nedelsiant ir ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kai EDAV praneša apie savo sprendimą. VPI ir susijusios priežiūros institucijos praneša EDAV jų galutinio sprendimo pranešimo duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui ir skundo pateikėjui datą. Gavusi šį pranešimą, EDAV savo sprendimą paskelbia savo interneto svetainėje.

Galutiniai VPI ir SPI sprendimai priimami pagal BDAR 60 straipsnio 7, 8 ir 9 dalis. Galutiniame sprendime turi būti daroma nuoroda į EDAV sprendimą ir nurodoma, kad jis bus paskelbtas EDAV interneto svetainėje. Prie galutinių VPI ir SPI sprendimų pridedamas EDAV sprendimas.

Kada bus paskelbtas EDAV sprendimas?

Vadovaujančiajai priežiūros institucijai, o tam tikrais atvejais susijusiai priežiūros institucijai, kuriai buvo pateiktas skundas, pranešus EDAV datą, kada jos galutinis sprendimas buvo pateiktas duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui ir, atitinkamais atvejais, skundo pateikėjui, EDAV paskelbs savo sprendimą savo interneto svetainėje.

Ar PI gali užginčyti EDAV pagal BDAR 65 straipsnį priimtą sprendimą?

Atitinkamos priežiūros institucijos, kurioms EDAV sprendimai skirti ir kuriuos jos nori užginčyti, gali per du mėnesius nuo tada, kai joms pranešama apie tuos sprendimus, kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą (ESTT) su ieškiniu.

Ar duomenų valdytojas, duomenų tvarkytojas arba skundo pateikėjas gali užginčyti EDAV pagal BDAR 65 straipsnį priimtą sprendimą?

Sprendimai, kuriuos EDAV priima remdamasi BDAR 65 straipsniu, yra privalomi nacionalinėms priežiūros institucijoms, nes jos priima galutinį sprendimą remdamasi EDAV sprendimu. EDAV sprendimai daugiausia skirti nacionalinėms priežiūros institucijoms ir yra joms privalomi.

Tuo atveju, jei EDAV sprendimai yra tiesiogiai ir konkrečiai susiję su duomenų valdytoju, duomenų tvarkytoju ar skundo pateikėju, jie gali pateikti ieškinį ESTT dėl tų sprendimų panaikinimo per du mėnesius nuo jų paskelbimo EDAV interneto svetainėje, laikantis SESV 263 straipsnio.

Nedarant poveikio šiai teisei pagal SESV 263 straipsnį, kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo taip pat turi galimybę kompetentingame nacionaliniame teisme imtis veiksmingų teisminių teisių gynimo priemonių PI galutinių sprendimų, turinčių tam asmeniui teisinių padarinių, atžvilgiu. Šia teise turi būti naudojama pagal galiojančius nacionalinius teisės aktus.

Jeigu PI sprendimą, kuriuo įgyvendinamas EDAV pagal BDAR 65 straipsnį priimtas sprendimas, nacionaliniame teisme užginčija duomenų subjektas arba duomenų valdytojas ir (arba) duomenų tvarkytojas ir sprendžiamas įgyvendinto EDAV sprendimo, priimto pagal BDAR 65 straipsnį, galiojimo klausimas, tas nacionalinis teismas neturi įgaliojimų paskelbti EDAV sprendimą, priimtą pagal BDAR 65 straipsnį, negaliojančiu, bet privalo pateikti klausimą dėl galiojimo ESTT pagal SESV 267 straipsnį.

Tačiau nacionalinis teismas gali nuspręsti nepateikti klausimo dėl EDAV sprendimo galiojimo, kai fiziniam ar juridiniam asmeniui buvo sudarytos teisinės sąlygos pateikti ESTT ieškinį dėl to sprendimo panaikinimo, bet per SESV 263 straipsnyje nustatytą laikotarpį jis to nepadarė.

Ar yra kitų atvejų, kai gali būti taikomas ginčų sprendimo mechanizmas?

Ginčų sprendimo mechanizmą galima taikyti ne tik tuo atveju, kai VPI „neatsižvelgia į tinkamą ir pagrįstą SPI prieštaravimą arba atmeta prieštaravimą kaip netinkamą ar nepagrįstą“ (BDAR 60 straipsnis). Jis taip pat gali būti taikomas konkrečiais skirtingais atvejais, numatytais 65 straipsnio 1 dalyje, pavyzdžiui, kai yra prieštaringų nuomonių dėl to, kurios iš priežiūros institucijų turėtų atlikti VPI funkciją.

Be to, tam tikromis aplinkybėmis, išvardytomis BDAR 64 straipsnio 1 dalyje, prieš priimdama savo nacionalinį sprendimo projektą (pvz., prieš patvirtindama naują standartinių sutarčių rinkinį) kiekviena kompetentinga PI turi pareigą prašyti EDAV pateikti nuomonę. Pagal BDAR 64 straipsnio 2 dalį bet kuri priežiūros institucija taip pat gali prašyti, kad EDAV pateiktų nuomonę dėl bet kokio bendrai taikomo klausimo arba klausimo, darančio poveikį daugiau negu vienoje valstybėje narėje, nuoseklumo. Jei PI neprašo EDAV pateikti nuomonę BDAR 64 straipsnio 1 dalyje išvardytais atvejais arba neatsižvelgia į jos nuomonę, pateiktą pagal BDAR 64 straipsnį, bet kuri priežiūros institucija ir Europos Komisija gali pradėti ginčų sprendimo procedūrą šiuo klausimu pagal 65 straipsnį.

ESTT savo sprendime C-311/18 (*Schrems II*) (147 dalis) išaiškino:

„Dėl komisaro nurodytos aplinkybės, kad dėl asmens duomenų perdavimo į tokią trečiąją šalį įvairių valstybių narių priežiūros institucijos gali priimti skirtingus sprendimus, reikia pridurti, kad, kaip matyti iš BDAR 55 straipsnio 1 dalies ir 57 straipsnio 1 dalies a punkto, užduotis užtikrinti šio reglamento laikymąsi iš principo patikėta kiekvienai valstybės narės priežiūros institucijai jos valstybės narės teritorijoje. Be to, siekiant išvengti skirtingų sprendimų, minėto reglamento 64 straipsnio 2 dalyje numatyta priežiūros institucijos, kuri mano, kad apskritai turi būti uždrausta perduoti duomenis į trečiąją šalį, galimybė kreiptis į Europos duomenų apsaugos valdybą (EDAV), kad ši pateiktų nuomonę; ši Valdyba pagal to paties reglamento 65 straipsnio 1 dalies c punktą gali priimti privalomą sprendimą, be kita ko, jei priežiūros institucija nesilaiko pateiktos nuomonės“.